

CO PŘINESL PRÁVĚ KONČÍCÍ TÝDEN

TÉMA TÝDNE

Rizika dalšího zadlužování

Tento týden zveřejněná studie McKinsey Global Institute upozorňuje na stále rostoucí zadlužení států i domácností. Studie analyzuje situaci ve 47 zemích – 22 vyspělých ekonomikách a 25 rozvojových. Zpráva konstatuje, že od finanční krize roku 2008 se nepodařilo snížit zadlužení, naopak globální dluh vzrostl o 57 triliónů dolarů a vůči světovému HDP tak přidal 17 procentních bodů. To představuje nová rizika pro finanční stabilitu a hrozbu pro globální ekonomický růst. Neudržitelně vysoký zůstává v řadě zemí zejména veřejný dluh. Od roku 2007 celosvětově vzrostl o 25 triliónů USD a vzhledem k současnému vývoji ekonomik řady zemí je téměř jisté, že bude nadále růst. Nových vrcholů dosahuje také zadlužení domácností. Jeho snížení se podařilo pouze v několika zemích nejvíce postižených finanční krizí – v Irsku, ve Velké Británii, ve Španělsku a ve Spojených státech. Zpráva se podrobně věnuje situaci v Číně, kde se zadlužení, díky růstu cen nemovitostí a rozšíření šedého bankovníctví, za posledních sedm let zvýšilo čtyřikrát, ze 7 triliónů USD v roce 2007 na 28 triliónů v polovině loňského rok.

Ing. Jaroslav Vomastek, MBA, ředitel odboru ekonomických analýz

Základní ukazatele	2014	
		poslední údaj
HDP (y/y, %)	3. Q	2,4
Míra inflace (y/y, %)	prosinec	0,4
Míra nezaměstnanosti*/(konec období, %)	prosinec	7,5
Průmyslová produkce (y/y, %)	prosinec	7,3
Stavební výroba (y/y, %)	prosinec	-6,6
Vývoz zboží (y/y, %, z b.c.)	prosinec	10,3
Dovoz zboží (y/y, %, z b.c.)	prosinec	5,1

*/ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve 15-64 let k obyvatelstvu stejného věku
Zdroj: ČSÚ, MPSV, únor 2015

VÝVOJ INDEXU PX

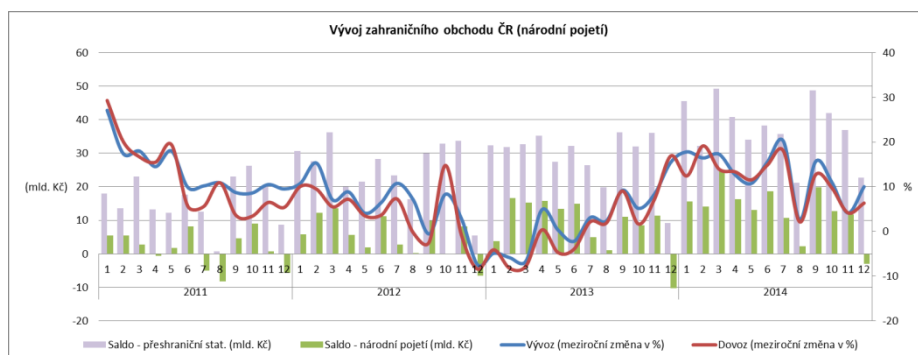
Zdroj: BCPP

ZPRÁVA TÝDNE

Zahraniční obchod ČR v prosinci potvrdil dobrou kondici

Podle předběžných výsledků ČSÚ skončila v prosinci obchodní bilance v národním pojetí v běžných cenách schodkem ve výši 3,0 mld. Kč, což je meziročně o 7,2 mld. Kč lepší výsledek. Vývoz se meziročně zvýšil o 10,0 % na 235,9 mld. Kč, dovoz vzrostl o 6,3 % na 238,9 mld. Kč.

Prosincové výsledky zahraničního obchodu pokračovaly v pozitivním růstovém trendu a zároveň potvrdily příznivý vývoj zahraničního obchodu v průběhu celého roku 2014. Exportérům se dařilo především vlivem přetrvávající dobré situace na evropských automobilových trzích a slabší koruně. Na straně dovozu působilo protisměrně několik faktorů, od zvýšené aktivity tuzemských firem, přes nastupující růst domácí poptávky, vývoj směnného kurzu koruny, až po bezprecedentně nízkou cenu minerálních paliv.

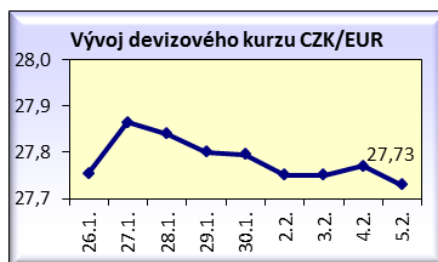

Zdroj: ČSÚ, graf MPO

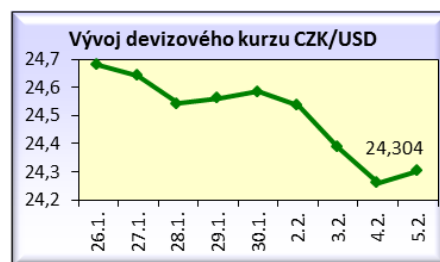
Podle předběžných údajů přeshraniční statistiky v prosinci v běžných cenách meziročně vzrostl vývoz o 10,3 % na 279,0 mld. Kč, dovoz dosáhl hodnoty 256,3 mld. Kč a zvýšil se o 5,1 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 22,7 mld. Kč, meziročně o 13,6 mld. Kč vyšším.

Z teritoriálního pohledu meziročně vzrostl vývoz především do Spojeného království (o 25,8 %), Francie (o 14,7 %), Polska (o 11,8 %) a do Německa (o 9,8 %). Z mimoevropských zemí stoupl vývoz do Číny (o 25,6 %). Vývoz do Ruské federace se meziročně snížil o 2,4 %.

Vývoj kurzu od 26. ledna do 5. února 2015

Zdroj: ČNB

Z DOMOVA

MF zlepšilo odhad růstu české ekonomiky v roce 2015

Ministerstvo financí (MF) zvýšilo odhad růstu domácí ekonomiky v letošním roce na 2,7 % z 2,5 % očekávaných v říjnové prognóze. V roce 2016 by se růst reálného HDP mohl nepatrně zpomalit na 2,5 %. Ekonomiku by měla táhnout výhradně domácí poptávka. Spotřebitelské ceny by měly růst letos velmi pomalu, a to zejména kvůli výraznému propadu ceny ropy. Průměrná míra inflace by se tak mohla dále snížit na 0,3 %. V roce 2016 by se měl růst spotřebitelských cen zrychlit, ale zůstat pod 2% inflačním cílem ČNB. MF odhaduje, že deficit vládního sektoru za rok 2014 dosáhl 1,3 % HDP a letos by se měl zhoršit na 2 % a to kvůli snaze vlády o podporu růstu ekonomiky a ukončení některých restriktivních opatření.

ČNB potvrdila kurzový závazek a vydala novou prognózu

Česká národní banka potvrdila, že neukončí používání kurzu jako nástroje měnové politiky dříve než ve 2. pololetí roku 2016. Nadále bude v případě potřeby intervenovat na devizovém trhu na oslabení kurzu koruny tak, aby udržovala kurz koruny vůči euru poblíž hladiny 27 CZK/EUR. Je však připravena hladinu kurzového závazku posunout, pokud by došlo k dlouhodobému posílení deflačních tlaků. V nové prognóze ČNB počítá v 1. čtvrtletí roku 2016 s inflací 1,1 % a ve druhém 1,6 %. Také zlepšila odhad vývoje ekonomiky v letošním roce na 2,6 % a pro příští rok na 3 % (v předchozí listopadové prognóze předpokládala růst o 2,5 % a v roce 2016 o 2,8 %).

Tržby v maloobchodě rostly v prosinci i za celý rok 2014

Tržby v maloobchodě se v prosinci 2014 zvýšily bez očištění meziročně o 5,9 %, tržby očištěné o kalendářní vlivy o 4,2 %. Jejich růst ovlivnil motoristický segment i samotný maloobchod. Za celý rok 2014 tržby zrychlily růst na meziročních 5,4 % z 1,2 % v roce 2013. Na růst tržeb měl vliv především vývoj v motoristickém segmentu, kde se se tržby zvýšily meziročně o 11,6 %. Tržby za nepotravinářské zboží vzrostly celoročně meziročně o 4,3 % a za potraviny o 1,3 %. Nejvyšší růst zaznamenal prodej zboží přes internet, či prostřednictvím zásilkové služby (o 19,7 %).

ČSÚ: Nejvyšší úroveň zaměstnanosti od roku 1993

Ve 4. čtvrtletí 2014 se celková zaměstnanost zvýšila meziročně o 59,3 tis. osob. Míra zaměstnanosti 15-64letých tak dosáhla 69,8 % a meziročně vzrostla o 1,5 p. b. Nezaměstnanost byla nejnižší od začátku ekonomické krize (tj. od 4. čtvrtletí roku 2008), když míra nezaměstnanosti klesla meziročně o 1,0 p. b. na 5,8 %. Počet nezaměstnaných osob podle metodiky ILO se meziročně snížil o 50,1 tis. osob.

Platební morálka firem se loni zlepšila

Platební morálka firem se v roce 2014 zlepšila o tři dny, když své závazky hradily v průměru za 73 dnů. Vyplyvá to z pravidelné analýzy ČSOB Factoring. Zlepšení platební morálky zaznamenaly firmy ze všech sledovaných oborů, firmy v automobilovém průmyslu o 6 dnů na 60 dnů, ve výrobě základních kovů, hutnictví a slévárenství o 1 den na 76 dnů a strojírenství o 4 dny na 76 dnů.

V ČR v roce 2014 vzniklo nejvíc podniků od roku 2007

V roce 2014 vzniklo v ČR 24.870 nových firem, nejvíce od roku 2007. Celkový počet společností přesáhl 411.000 (meziroční zvýšení o 5 %). Vyplyvá to z výpočtů poradenské společnosti Bisnode. Růst souvisí s očekáváním vývoje lepšího ekonomiky. Podnikatelé chtějí využít konjunktury, vyhledávají investiční příležitosti a chtějí investovat do nových projektů.

ČR je třetím největším vývozcem elektřiny v Evropě

ČR loni vyvezla 16,3 terawatthodin elektřiny, což je meziročně pokles o 3,5 %. Přesto zůstala třetím největším vývozcem elektřiny v Evropě. Více vyvezly jen Francie a Německo. Vyplyvá to ze statistik evropského sdružení provozovatelů přenosových sítí ENTSO-E.

Počet aut v ČR v roce 2014 stoupl

Počet registrovaných osobních aut v ČR se v roce 2014 zvýšil o 105.713 na 4,894 mil. vozů. Jejich průměrný věk stoupl z 14,2 roku na 14,5 roku, což je nejvyšší hodnota od roku 1995 (podle Sdružení automobilového průmyslu). Z uvedených údajů jasně vyplývá, že obměna vozového parku v ČR je dlouhodobě nedostatečná.

Škoda Transportation dodá vlaky do Německa

Plzeňská Škoda Transportation dodá britskému dopravci National Express 38 nízkopodlažních elektrických vlaků RegioPanter. Budou jezdit v Norimberku a okolí. Hodnota kontraktu je 10 mld. Kč. Firma má na výrobu vlaků čtyři roky.

Vítkovické strojírny dodají díly pro unikátní lodní výťah v Německu

Vítkovice Machinery Group získaly v Německu kontrakt na dodávky dílů pro lodní dílo umožňující plavební spojení mezi povodími řek Odry a Labe v blízkosti Berlína. Hodnota kontraktu je zhruba 300 mil. Kč.

Excalibur Army bude vyrábět Pandury

Excalibur Army získala od americké General Dynamics Land Systems, respektive její rakouské pobočky Steyr, exkluzivitu na licenční výrobu osmikolových transportérů Pandur pro vybraná teritoria ve východní Evropě a v Asii. Pro českou armádu bude také zajišťovat údržbu celkem 107 těchto vozidel. Exkluzivita platí až do roku 2039.

Výrobce gramofonů zvedl tržby

SEV Litovel, největší světový výrobce gramofonů v kvalitě Hi-Fi, v roce 2014 vyrobil 96 tisíc gramofonů, které šly převážně na export. Tržby firmy loni vzrostly na rekordních 320 mil. Kč. Letos chce firma překonat hranici sta tisíc gramofonů.

Veolia investovala přes miliardu do modernizace

Skupina Veolia Energie, výrobce a dodavatel tepelné a elektrické energie, investovala v roce 2014 do modernizace svých energetických zařízení více než 1,6 mld. Kč. Investice zvýší energetickou účinnost výroby a zároveň sníží množství vypouštěných emisí.

ZE ZAHRANIČÍ

Optimistická predikce růstu pro EU

Evropská komise (EK) očekává, že letos poprvé od roku 2007 porostou ekonomiky všech členských zemí EU. Podle poslední prognózy má

výkon unie jako celku má růst o 1,7 %, zemí eurozóny o 1,3 %. V roce 2016 EU předpokládá zrychlení na 2,1 % resp. 1,9 %. Česká ekonomika má letos posílit o 2,5 %. V roce 2015 je predikován růst spotřebitelských cen o 0,2 % pro EU, pro eurozónu naopak pokles o 0,1 %. Míra nezaměstnanosti v EU by se měla snížit na 9,8 %, v eurozóně na 11,2 %.

Maloobchod v EU nabral na tempo

Tržby v maloobchodě se za prosinec zvýšily jak v EU, tak v eurozóně, meziměsíčně shodně o 0,3 %. V meziročním srovnání maloobchodní tržby stouply o 3,2 % v EU, o 2,8 % v eurozóně. Ke slušnému růstu maloobchodu přispělo hlavně Německo a Španělsko. Tržby rostly za skupinu průmyslového spotřebního zboží, za pohonné hmoty a potraviny.

Výrobní ceny v eurozóně prohloubily pokles

Výrobní ceny v eurozóně v prosinci zrychlily propad. Po 0,3% poklesu v listopadu se meziměsíčně snížily o 1,0 %, ačkoliv se očekávalo -0,7 %. Statistiku obecně zatížil propad cen ropy. Energie jako celek zlevnily meziměsíčně o 3,1 %. Směrem dolů mířily i ceny meziproductů a výrobní ceny zboží běžné spotřeby. Ceny kapitálového zboží stagnovaly, ceny zboží dlouhodobé spotřeby vzrostly. Meziroční inflace ve výrobních cenách se z listopadových -1,6 % posunula na -2,7 %. Meziročně ceny energií klesly o 8,3%.

Německý průmysl rostl jen mírně

Německá průmyslová produkce, včetně energií a stavebnictví, v prosinci 2014 po sezónním očištění vzrostla oproti předchozímu měsíci o 0,1 %. Po odečtení energií a stavebnictví se zvýšila o 0,5 %. Podnikové

objednávky, sezónně očištěné, v prosinci meziměsíčně rostly o 4,2 %.

Americký průmysl v lednu zpomalil

Průzkum ISM mezi americkými nákupními manažery ukázal, že aktivita v průmyslu na začátku roku opět zvolnila tempo, když hlavní index spadl na 53,5 bodu z prosincových 55,1 bodu (revidováno dolů), což je pod konsensem 54,5 bodu. Ze složek hlavního indexu se zhoršily všechny, mimo zásob. Příliv nových objednávek v lednu silně zeslábl, mírněji zpomalila výroba a zaměstnanost se zvyšovala pomalejším tempem. Hlavní index od října setrvale klesá.

Americký průmysl přichází o zakázky

Průmyslové objednávky v USA se v prosinci meziměsíčně propadly o 3,4 %, ačkoliv predikce očekávala 2,4% pokles. Listopadový údaj byl revidován směrem dolů na -1,7 % a prosinec tak znamená pátý meziměsíční pokles v řadě. Objednávky letadel spadly oproti listopadu téměř o polovinu a objednávky dopravních prostředků celkově klesly o 9,1 %. Negativní vývoj byl zaznamenán i ve strojírenství, výrobě počítačů a produkci surových kovů.

Prodej aut v USA v lednu opět prudce rostl

Prodej osobních a lehkých užitkových automobilů na americkém trhu v lednu vzrostl a odbyt tří velkých domácích výrobců předčil očekávání. K silnému vzestupu přispíval levný benzin a příznivé úvěrové podmínky. Největší americká automobilka General Motors prodala meziročně o 18 % vozů více, Ford zvýšil odbyt o 15 % a Fiat Chrysler o 14 %.

Rusko uvažuje o zastropování cen potravin

Ruská vláda uvažuje o zavedení limitů pro maloobchodní ceny základního potravinářského zboží, které zdražuje v důsledku oslabení rublu a dovozního embarga. Uvedl to podle ruských zpravodajských agentur vicepremiér Arkadij Dvorkovič.

Levná ropa může Rusko připravit o miliardy dolarů ročně

Guvernérka centrální banky E. Nabiullinová uvedla, že Rusko může ročně přijít až o 160 mld. USD, pokud cena ropy zůstane v průměru na 45 USD za barel. Pokles cen ropy ze 100 na 45 USD za barel způsobil

podle odhadů banky pokles příjmů z vývozu v celoročním přepočtu o 160 miliard USD.

Aktivita ruských výrobců nejnižší od roku 2009

Z průzkumu banky HSBC mezi nákupními manažery vyplývá, že aktivita ruského zpracovatelského průmyslu v lednu klesla na 47,6 bodu z prosincových 48,9 bodu. To je nejprudší tempo od poloviny roku 2009. Index se nachází pod padesátibodovou hranicí, která signalizuje pokles aktivity. Ruský ministr hospodářského rozvoje A. Uljukajev oznámil, že HDP Ruska se v letošním roce sníží o 3 %. Loni ruská ekonomika podle

předběžných údajů statistického úřadu stoupla o 0,6 %.

Kazachstán láká zahraniční investory

Na základě novely zákona o investicích spustil Kazachstán štedrý dotační program. Nabízí až desetileté daňové prázdniny na různé druhy daní a v rámci investic do nových továren, na koupi strojů nebo pozemků může investor získat až 30 % peněz zpět. Letos by měl začít v zemi navíc pracovat tzv. investiční ombudsman, který bude pomáhat podnikatelům v jednáních s úřady.

FOCUS

Vývoj průmyslu ČR v prosinci a v roce 2014

V prosinci 2014 se průmyslová produkce reálně meziročně zvýšila o 7,3 %, po očištění od počtu pracovních dní vzrostla o 4,7 %, ve srovnání s předcházejícím měsícem byla vyšší o 0,6 %. Výroba ve zpracovatelském průmyslu vzrostla o 9,8 %, klesla naopak v surovinovém odvětví o 4,4 % a energetickém odvětví o 2,2 %. Za příznivým vývojem v průmyslu stála především vysoká domácí poptávka (růst zakázek o 16,7 %). Z odvětví zpracovatelského průmyslu dynamického tempa růstu dosáhla výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů (o 26,7 %), výroba ostatních dopravních prostředků (o 18 %) a výroba motorových vozidel (o 16 %). Největší meziroční pokles zaznamenala výroba oděvů (o 5,2 %).

V členění produkce podle hlavních průmyslových seskupení se v prosinci zvýšila výroba pro investice o 12,9 %, výroba pro dlouhodobou spotřebu o 11,4 %, výroba meziproductů o 7,8 % a výroba pro krátkodobou spotřebu o 5,4 %, zatímco výroba energií se snížila o 3 %.

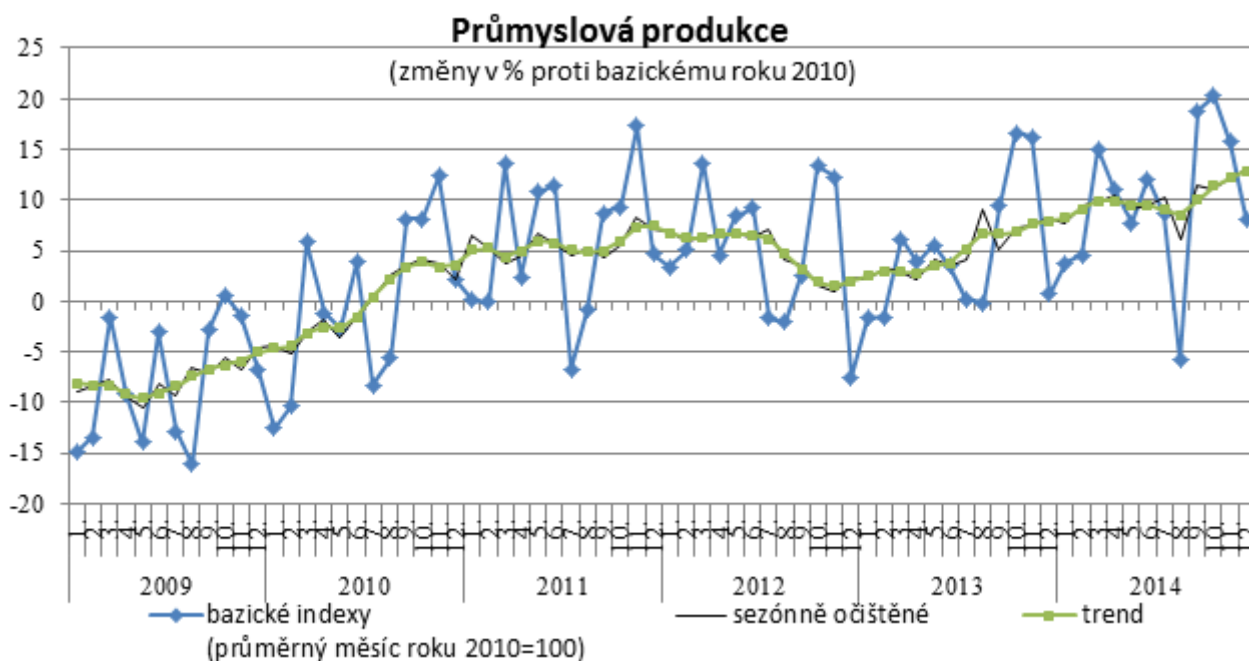
V roce 2014 se průmyslová produkce meziročně zvýšila o 4,9 %, (v roce 2013 byla nižší o 0,1 %). Zpracovatelský průmysl vzrostl o 6,4 %, naopak surovinové i energetické odvětví zaznamenalo pokles o 2,8 %, resp. o 2,4 %. Svého vrcholu dosáhla průmyslová produkce v 1. čtvrtletí 2014 (růst o 6,7 %), kdy ještě působila nízká základna předchozího roku. Vysoký růst výroby zaznamenala výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů o 18,1 % (podíl na celkových tržbách průmyslu byl 8 %) a rozhodující výroba motorových vozidel o 13 % (její podíl dosáhl 26,1 %). Největší meziroční pokles zaznamenala výroba oděvů (o 6,3 %).

V roce 2014 bylo celkově vyrobeno 1,2 mil. osobních vozů (meziroční nárůst 10,5 %), což je historický rekord. To potvrzuje, že tuzemské automobilky využily oživení nejen domácí poptávky, ale i na trzích v Evropě a na dalších světových trzích.

Podle hlavních průmyslových seskupení zaznamenala výroba pro investice růst o 8,5 %, výroba pro dlouhodobou spotřebu o 6,2 %, výroba pro mezispotřebu o 5,8 %, výroba pro krátkodobou spotřebu o 1,8 %. Výroba energií se meziročně snížila o 2,3 %.

Celkové zakázky se v roce 2014 zvýšily o 12,1 %, z toho zahraniční o 12,9 % a domácí o 10,5 %. Nejvyšší nárůst celkových zakázek zaznamenala výroba motorových vozidel o 20,3 % (zahraniční o 18,7 %, domácí o 25,2 %) a výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů o 18,1 % (zahraniční o 18,5 %, domácí o 17 %).

Evidenční počet zaměstnanců u organizací s 50 a více zaměstnanci **v průmyslu se v prosinci meziročně zvýšil o 1,8 %**. Průměrná hrubá měsíční mzda vzrostla o 2,5 % a dosáhla 27 608 Kč.

Zdroj: ČSÚ

Lednový výrobní index PMI: v eurozóně odraz ode dna, v ČR nečekaně silný nárůst

Výsledky v eurozóně naznačují, že se její ekonomika na začátku nového roku odráží od svého dna. Výrobní index PMI v lednu vzrostl o 1,2 bodu na hodnotu 52,6 bodu, což je pouze o jednu desetinu méně, než se index pohyboval v průměru roku 2014. Dílčí index nevyřízených objednávek mírně poklesl, zlepšení si naopak připsal index zaměstnanosti, z něhož bude v příštím období těžit i česká ekonomika. Svoji roli sehrála i nižší cena ropných produktů.

Index **PMI pro Německo** se oproti předběžně odhadovaným 52,6 bodu meziměsíčně zvýšil na hodnotu 53,5 bodu, což značí nové tříměsíční maximum. Také ve Španělsku index rostl na 53,9 bodu, což odpovídá pětíměsíčnímu maximu, v Itálii dosáhl dvouměsíčního maxima na 51,2 bodu. Ve Francii zaostal za očekáváním, když v rámci revize dosáhl hodnoty 49,3 bodu oproti předběžně odhadovaným 49,5 bodu. Eurozóna tak rok 2015 odstartovala v relativně pozitivním duchu.

V lednu výrobní index **PMI pro Českou republiku** také vzrostl. Z prosincového minima za 17 měsíců (53,3 bodu) se zvýšil o 2,8 bodu na hodnotu 56,1 bodu, což je nejvyšší meziměsíční nárůst hlavního indexu od srpna 2009. Lednový výsledek svědčí o značném zlepšení obchodních podmínek ve výrobní sféře. Poprvé od srpna 2013, především vlivem nižších cen ropy, poklesly ceny vstupů. Lednový růst nových zakázek ve výrobní sféře oživil a dosáhl nejlepšího výsledku od května minulého roku. Objem nových exportních zakázek sledoval obdobný trend a stoupl nejrychlejšími tempem od loňského května. I přes výraznější nárůst výroby stoupal v lednu rychleji objem nedodělků, tak jako v předchozích devatenácti měsících. Sílicí poptávka a stoupající objem nedodělků vedly firmy v lednu k rychlejšímu nabírání nových pracovních sil. Tempo vytváření pracovních míst ve výrobním sektoru se takřka vyrovnalo listopadovému maximu za 43 měsíců.

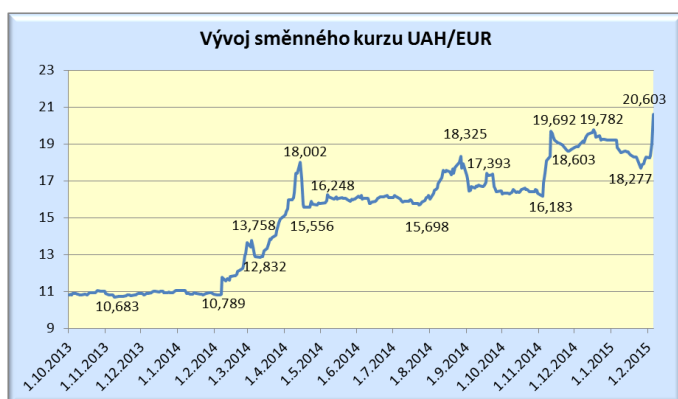
Aktuální výsledky předstihových indikátorů v eurozóně naznačují, že pro české hospodářství můžeme i v dalších měsících očekávat pozitivní vývoj.

Český Výrobní HSBC PMI®

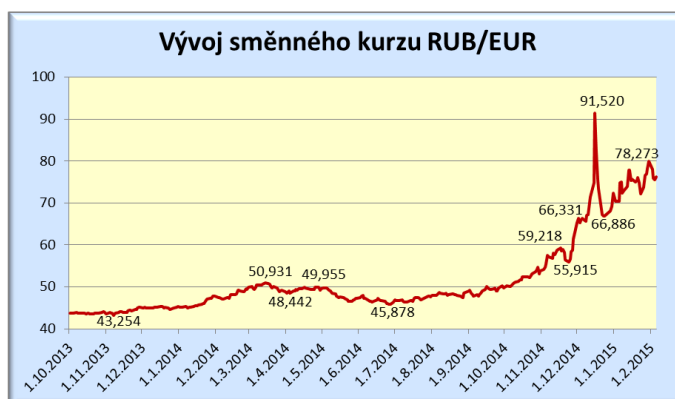

Zdroj: MarkitEconomics

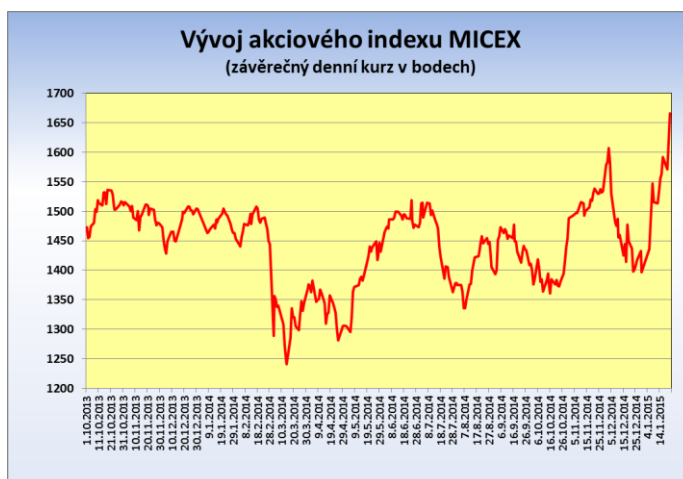
OKÉNKO SNS

Zdroj: NBU, graf MPO

Zdroj: ECB, graf MPO

Zdroj: www.kurzy.cz, graf MPO

UDÁLOSTI V PŘÍŠTÍM TÝDNU (9. až 13. února 2015)

Pondělí (9.2.)

- ČSÚ: Indexy spotřebitelských cen - inflace (leden 2015)
- MPSV: Nezaměstnanost (leden 2015)
- Německo: Zahraniční obchod (prosinec 2014)

Úterý (10.2.)

- Slovensko: Průmysl (prosinec 2014)

Čtvrtek (12.2.)

- Eurostat: Průmyslová produkce (prosinec 2014)

Pátek (13.2.)

- ČSÚ: Předběžný odhad HDP (4. čtvrtletí 2014)
- Eurostat: Hrubý domácí produkt EU (4. čtvrtletí 2014)
- Eurostat: Zahraniční obchod ve zboží (prosinec 2014)
- Německo: Hrubý domácí produkt (4. čtvrtletí 2014)

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Hospodářské noviny, internet.